КРАВЧЕНКО ОКСАНА ОЛЕКСІЇВНА

Дослідження біографії Пантелеймона Куліша: міждисциплінарний підхід

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Чинники сімейного дошкільного виховання, виокремлені П. Кулішем, які визначають особистісний розвиток дитини:

- гармонійні відносини між батьками;
- батьківська увага;
- довіра до дитини;
- гігієнічний аспект догляду за дитиною;
- сприймання дитини як найвищої цінності;
- доцільно організована ігрова діяльність дитини;
- приклад батьків;
- дотримання принципу природовідповідності.

Загальнопедагогічні погляди П. Куліша:

- необхідність реорганізації освітніх закладів відповідно до національних особливостей українського народу;
- побудова освітнього процесу за принципами природовідповідності та народності;
- високий навчально-методичний рівень особистості вчителя;
- обов’язковість жіночої освіти;
- чітка структурна послідовність освіти: дошкільне сімейне виховання, навчання в школі, вища освіта;
- використання у практиці вітчизняної школи зарубіжного досвіду з метою запозичення кращих освітніх надбань передових країн світу;
- тісне співробітництво сім’ї та школи;
- виховання дитини в колективі;
- використання в освітньому процесі теоретично розроблених і науково обґрунтованих методів навчання.

„ГРАМАТКА” (1857; 1861) - підручник для початкового навчання, який об’єднує зміст декількох навчальних предметів, що доповнюють один одного і сприяють формуванню у дітей системи знань, умінь і навичок.

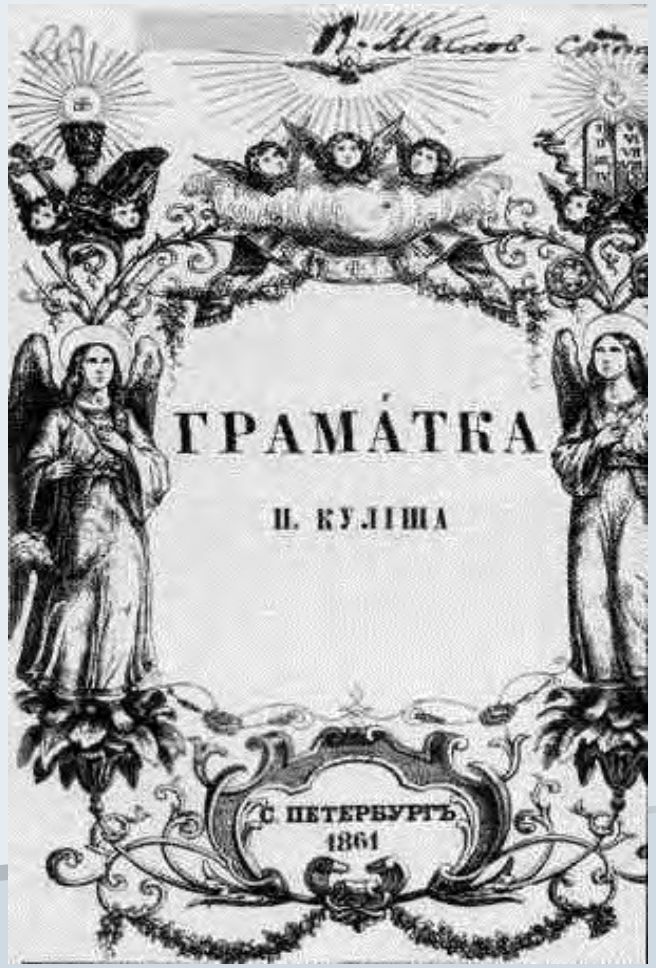

Підручник відповідає таким критеріям:

- *реалізація провідних дидактичних функцій* (інформаційної, розвивальної, виховної);
- *чітке структурування навчального матеріалу* (наявність основного і додаткового текстів, різних видів навчальних завдань і вправ, ілюстративного матеріалу);
- *відповідність його змісту дидактичним принципам* (науковості, народності, доступності і свідомості засвоєння знань, наочності, зв’язку навчання з життям).

„ПОВЕСТЬ ОБ УКРАИНСКОМ НАРОДЕ” (1846) – альтернативна навчальна книга з історії України, призначена дітям та дорослим для самостійного початкового ознайомлення з історією України.

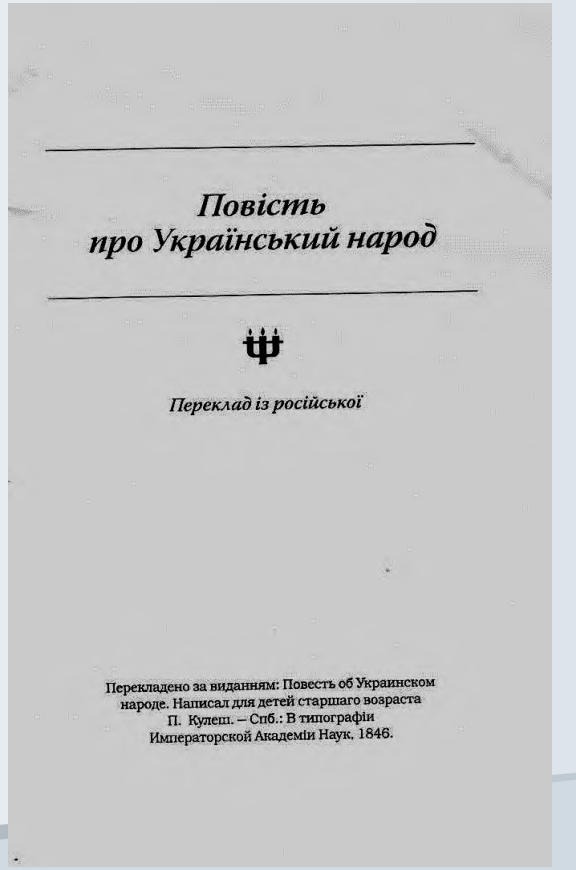
Повість
про Український народ

Переклад із російської

Перекладено за виданням: Повесть об Украинском народе. Написал для детей старшаго возраста П. Кулеш. – Спб.: В типографіи Императорской Академіи Наук. 1846.

Для книги характерні:

- *доступність для самостійного читання* (легкий для розуміння виклад історичного матеріалу з використанням українського фольклору);
- *науковість* (ґрунтується на історичних фактах, одержаних під час наукових досліджень);
- *чіткість структури* (хронологічно зважені окремі розділи книги).

Етнографічно-культурницький напрям

спрямований на формування національної ідеї, ментальності, а також на виділення, розвиток та збереження української культури як окремої і самобутньої

- вивчення і збереження етнографічної спадщини українського народу;
- систематизація і видання етнографічних матеріалів: „Украинские народные предания”, 1847, „Записки о Южной Руси”, 1856–1857;
- літературна критика творів українських письменників.

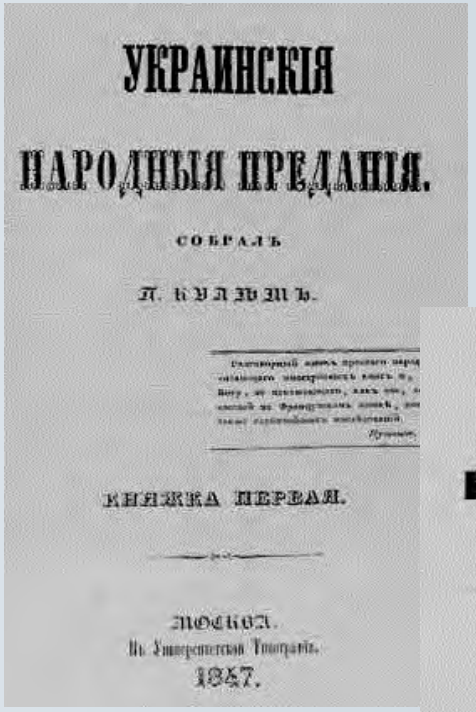

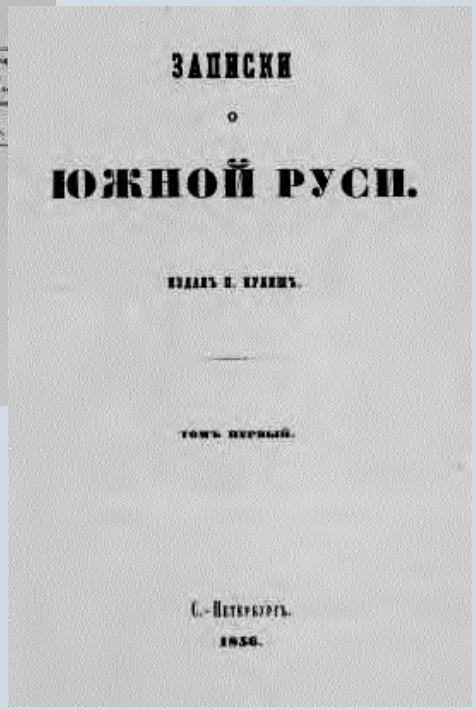

Журналістський напрям –

літературно-публіцистична діяльність П. Куліша у журналах, газетах другої половини XIX ст.:

- редакторська і журналістська праця у загальноукраїнських періодичних виданнях „Хата” (1860), „Основа” (1861–1862), „Правда” (1867–1870).

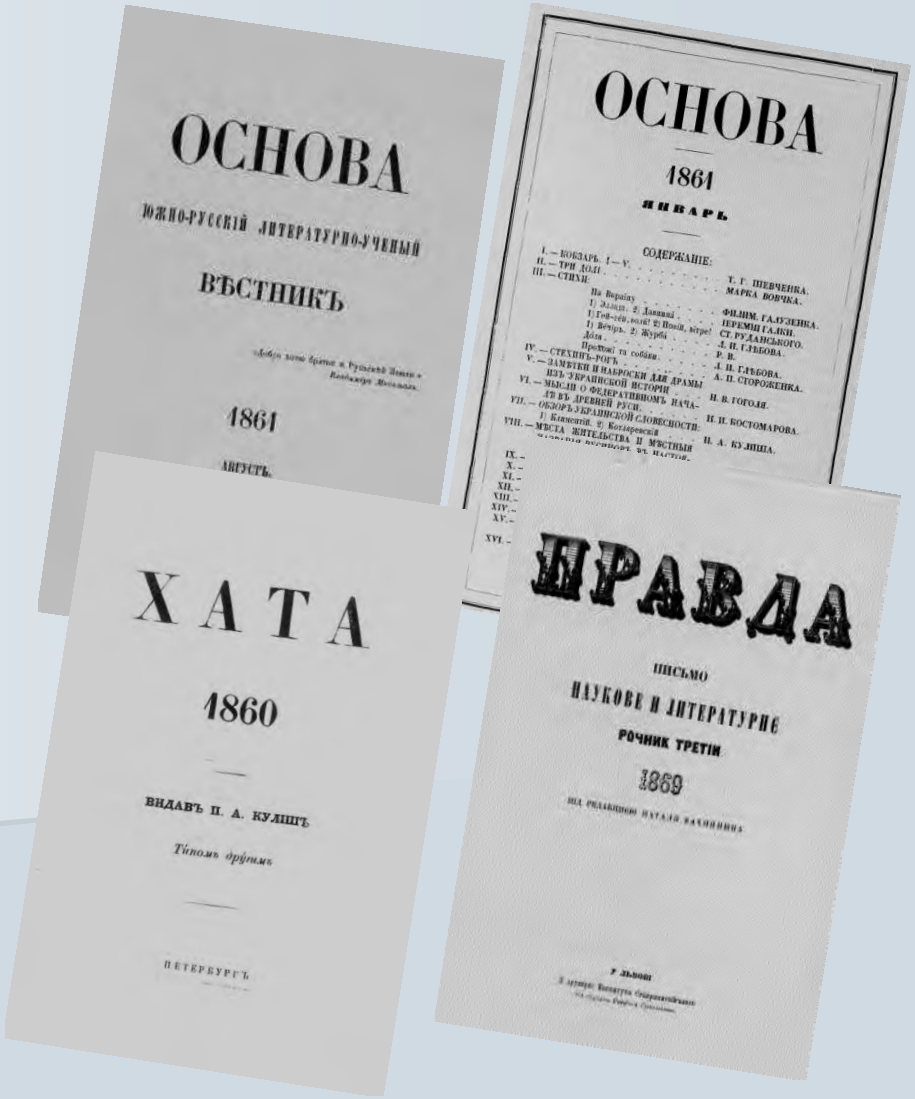

Публіцистичний напрям

- включав працю з публікації статей, що висвітлювали актуальні проблеми становлення і розвитку рідної мови.

ОТВѢТЪ МОСКОВСКОМУ «ДНЮ»

ПРОСТОНАРОДНОСТЬ

ВЪ УКРАИНСКОЙ СЛОВЕСНОСТИ.

УСТНЯ МО́ВА ЗЪ НАУ́КИ.

Видавничий напрям

поєднував у собі організаційно-творчу діяльність зі створення, виготовлення і розповсюдження української науково-популярної літератури:

- популяризація творів українських письменників М. Гоголя, Марка Вовчка, Г. Квітки-Основ'яненка, Ганни Барвінок та ін.;
- видання українських підручників, книг для просвіти широких верств українського населення.

Освітньо-виховні ідеї у художній творчості П. Куліша

ОСВІТНЬО-ВИХОВНІ ІДЕЇ	НАЗВА ТВОРУ
Критика існуючої станової школи, схоластики і догматизму в навчанні	„Хутірська філософія і віддалена од світу поезія", 1879; „Маруся Богуславка", 1899
Необхідність національної спрямованості освіти і виховання	„Яков Яковлевич", 1852; „Остап Вересай. Сокиринський кобзар", 1868
Пріоритетна роль виховання дитини в сім'ї як осередку духовності, моральності	„Михайло Чарнишенко", 1843; „Майор", 1860
Виховання дітей і молоді на засадах народної педагогіки	„На почтовій дорозі в Малоросії", 1859; „Українські незабудки", 1861; „Старосвітське дворище", 1861

Перекладацька справа:

- діяльність П. Куліша з перекладу творів класиків західноєвропейської літератури та Біблії українською мовою з метою духовного збагачення народу.

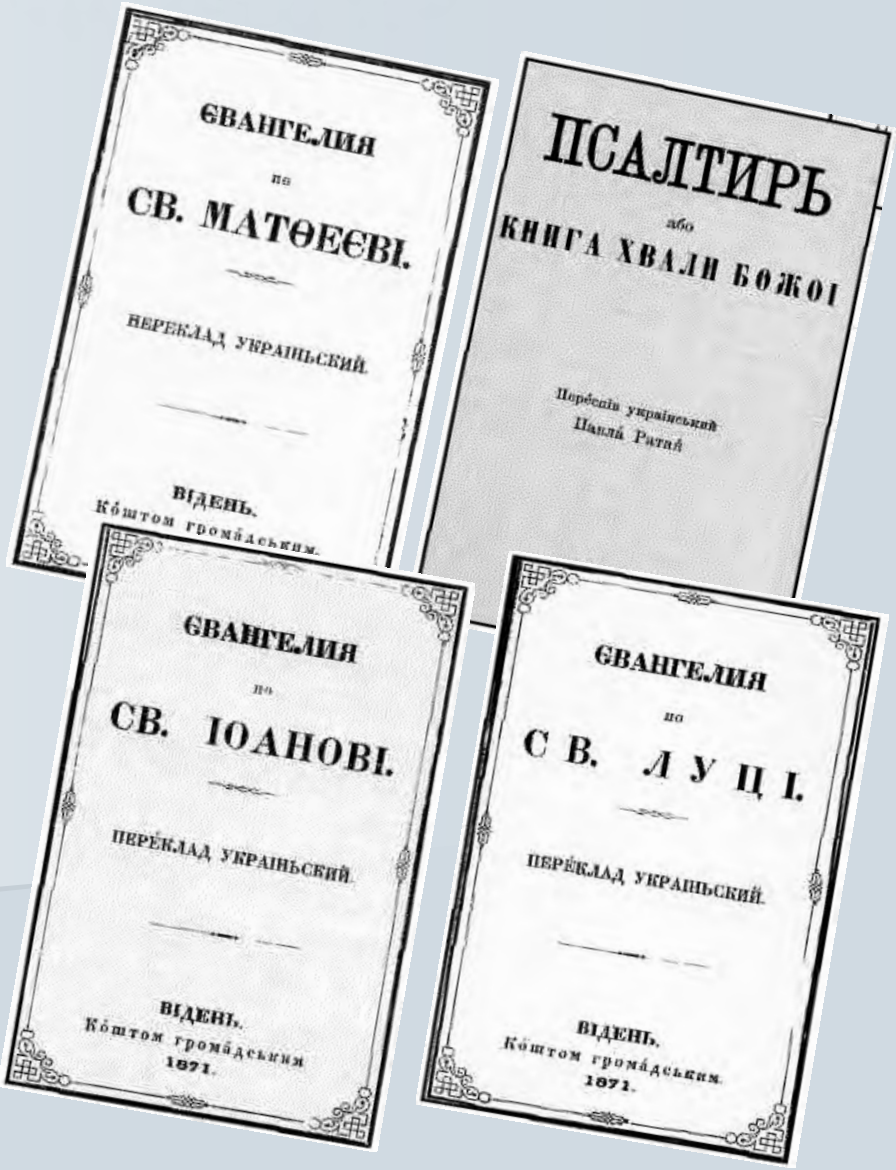

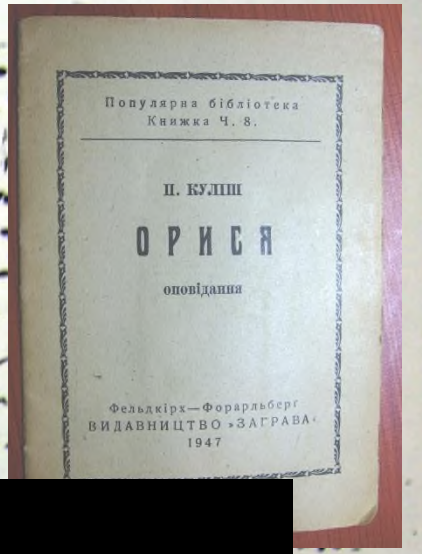

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ !